souzené trestní věci nevyplývá, že soukromý obžalobce žádal, by obžalovanému bylo v případě podmíněného odsouzení uloženo, by dal zadostiučinění ve formě tu v úvahu přicházející, nebo že byl v tomto směru soudem slyšen a dal při tom na jevo, že shledává ve věnování ve prospěch třetí osoby nebo třetích osob, najmě ve věnování ve prospěch chudých v místech, kde byl trestný čin spáchán, pro sebe zadostiučinění. Z toho plyne, že výrokem rozsudku okresního soudu, jímž bylo obžalovanému uloženo, »by zaplatil ve zkušebné době jako zadostiučinění ve prospěch chudých u obecních úřadů v R. a v B. po 100 Kč«, a výrokem rozsudku krajského soudu jako odvolacího soudu ve věcech přestupkových, pokud jím bylo odvolání obžalovaného z tohoto výroku okresního soudu zamítnuto jako bezdůvodné, byl porušen zákon, a to zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a n., v ustanovení druhé věty § 4. Bylo proto ve smyslu §§ 33 a 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 4477.

Subjektom trestných činov, uvedených v § 416 tr. zák., je len majetkový úpadca v smysle hmotného práva konkurzného, na majetok ktorého bol p r a v o p l a t n ý m usnesením uvalený konkurz.

(Rozh. z 27. septembra 1932, Zm IV 248/32.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti J. W., obžalovanému z prečinu zavineného úpadku, na základe verejného pojednávania o zmätočnej sťažnosti obžalovaného a jeho zvoleného obhájcu vyniesol rozsudok, ktorým vyhovel zmätočnej sťažnosti, z dôvodu zmätočnosti, uvedeného v § 385 č. 1 a) tr. p. zrušil rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa a obžalovaného oslobodil podľa bodu 1 § 326 tr. p. od obžaloby pre prečin zavineného úpadku podľa § 416 č. 4 tr. zák. naňho podanej.

D ô v o d y:

Proti rozsudku súdu odvolacieho ohlásil obžalovaný zvoleným obhájcom zmätočnú sťažnosť na základe bodu 9 § 384 a bodu 1 a) a 2 § 385 tr. p., ktorá bola i prevedená. Zmätočná sťažnosť uplatňovaná podľa bodu 1 a) § 385 tr. p. je oprávnená. Obžalovaný bol uznaný vinným z prečinu zavineného úpadku podľa § 416 č. 4 tr. zák. spáchaného tak, že ako obchodník v T., proti ktorému usnesením krajského súdu v R. zo dňa 10. novembra 1930 po neúspešnej nabídke na mimokonkurzné nútené vyrovnanie pod č. j. K 4/30-1 bol vyhlásený konkurz, — znajúc svoj neutešený finančný stav, nakoľko už v predošlej dobe asi 2 rokov mohol sa udržať iba tak, že si zaopatroval kapitál pôžičkami na zaokrývanie svojich obchodných dlžôb, — preca v poslednom štvrťročí roku 1929 objednal nepomerne veľké množstvo tovaru, ktoré nezaplatil, a v januári 1930 podal žiadosť o mimokonkurzné nútené vyrovnanie, ktoré však prijaté nebolo, tedy jako úpadca, ktorý vedel o svojej platebnej neschopnosti, robil nové dlhy. Zo skutkového stavu zisie-

ného súdmi nižších stolíc a z pripojených spisov ide na javo, že usnesením krajského súdu v R. zo dňa 22. II. 1930 bolo na žiadosť obžalovaného zavedené pokračovanie o mimokokurzné nútené vyrovnanie, ktoré však bolo usnesením tohože súdu zo dňa 25. IV. 1930 podľa bodu 5 § 56 min. nar. č. 4070/1915 M. E. zastavené a spisy po pravoplatnosti tohoto usnesenia boly postúpené konkurznému súdu, lebo väčšina veriteľov odmietla prijať vyrovnávaciu nabídku obžalovaného dlžníka. Potom bol usnesením krajského súdu v R. zo dňa 10. XI. 1930 proti obžalovanému vyhlásený konkurz. Toto usnesenie však nestalo sa pravoplatným, nakoľko obžalovaný ako aj správca konkurznej podstaty podali rekurz preto, lebo dlžník (obžalovaný) nemal nijakého majetku, na ktorý by mohol byť otvorený konkurz.

Vrchný súd v K. usnesením zo dňa 1. XII. 1930 rozviazal usnesenie prvej stolice a nariadil tomuto súdu, aby vypočutím interesentov zistil podmienky povolenia konkurzu a potom vo veci samej znova rozhodol. Krajský súd v R. nato usnesením zo dňa 7. II. 1931 pominul uvalenie konkurzu proti J. W., lebo mal za zistené, že obžalovaný nijakého majetku nemá a nie je obchodníkom a v smysle 3. odst. § 57 nar. čís. 4070/1915 M. E. v prípadoch tam uvedených len proti obchodníkovi možno uvaliť konkurz z úradnej moci. Toto usnesenie stalo sa pravoplatným. Z týchto okolností sťažovateľ v prevedení zmätočnej sťažnosti — uplatňovanej na základe zmätku podľa bodu 1 a) § 385 tr. p. — dovodzuje, že proti obžalovanému neľze ustáliť skutkovú podstatu prečinu zavineného úpadku podľa § 416 tr. zák. Podľa právneho stanoviska vrchného súdu obžalovaný tým, že bol proti nemu vyhlásený konkurz a vyhlásenie konkurzu bolo na súdnej doske vyvesené, v smysle § 1 zák. čl. XVII:1881 stal sa úpadcom a preto nie je rozhodujúca tá okolnosť, že proti obžalovanému bolo konkurz nariaďujúce usnesenie za konkurzného pokračovania zbavené platnosti, resp. že konkurz bol zastavený. Stanovisko vrchného súdu je však v tomto prípade mylné. Podľa § 416 tr. zák. spácha prečin zavineného úpadku majetkový úpadca. Pojem majetkového úpadcu je vymedzený v § 1 zák. čl. XVII:1881 (platného v dobe trestného činu) a majetkovým úpadcom je ten, na majetok ktorého bol konkurz uvalený a započne jeho právny účinok tým dňom, v ktorý konkurz nariaďujúce usnesenie bolo pri konkurznom súde vyvesené. Z toho plynie, že subjektom trestných činov v § 416 tr. zák. uvedených môže byť len majetkový úpadca, t. j. ten, proti komu bol konkurz otvorený. K trestnej zodpovednosti a k tomu, aby obžalovaný bol považovaný skutočne za úpadcu, predpokladá sa však, aby usnesenie, ktorým bol na dlžníka uvalený konkurz, bolo aj pravoplatné. Rozviazanie konkurz nariaďujúceho usnesenie má ten právny význam, ako keby konkurz vôbec nebol vyhlásený, a preto s hľadiska trestateľnosti obžalovaného mohlo by byť základom len usnesenie konkurzného súdu, ktoré bolo po rozviazaní predošlého usnesenia vynesené. Podľa tohoto usnesenia však uvalenie kokurzu bolo pravoplatne pominuté, čiastočne pre nedostatok majetku, čiastočne i preto, lebo hľadiac na ustanovenie § 57 nar. čís. 4070/1915 M. E. (platného v dobe trestného činu) uvalenie konkurzu na obžalovaného z úradnej moci bolo už ab ovo vylúčené. Ponevác usnesenie krajského súdu v R., otvárajúce proti obžalo-

vanému konkurzné pokračovanie, nikdy pravoplatnosti nenadobudlo, nemohlo, keďže bolo zrušené, zanechať právne účinky, rozhodné so stanoviska hmotného práva konkurzného. Pre posúdenie tejto veci je tedy bez významu ustanovenie, že právne účinky zahájeného konkurzu počínajú dňom jeho vyhlásenia na doske konkurzného súdu a že rekurz nemá odkladného účinku. Nebol preto na majetok obžalovaného pravoplatne vyhlásený konkurz a neľze ho vôbec považovať za úpadcu v smysle hmotného práva konkurzného. Tým však chybí časť skutkovej podstaty prečinu zavineného úpadku podľa § 416 čís. 4 tr. zák. a nemožno ustáliť na základe skutkov obžalovaného — bárs ináč aj zistených — skutkovú podstatu tohoto prečinu. Ponevač nejde o skutky, uvedené v § 414 tr. zák., nie je daná ani skutková podstata trestného činu opísaného v § 387 tr. zák. Trpia tedy rozsudky nižších súdov zmätkom podľa § 385 čís. 1 a) tr. p. Najvyšší súd preto, vyhovujúc zmätočnej sťažnosti uplatňovanej z dôvodu § 385 1 a) tr. p., pokračoval podľa 1. odst. § 33 por. nov., zrušil rozsudky súdov nižších stolíc a obžalovaného na základe bodu 1 § 326 tr. p. od obžaloby oslobodil. Zmätočná sťažnosť vo zbývajúcej časti stala sa bezpredmetnou.

Čís. 4478.

I prítomnosť šestich spoluúčinkujúcich ľudí naplňuje pojem »shluknutia« v smysle § 4 odst. I. zák. čl. XL:1914.

Skutková podstata prečinu podľa cit. miesta zákona nevyžaduje, aby výkon povolania úradného orgánu bol skutočne prekažený. Prečin je spáchaný už vtedy, stalo-li sa shluknutie k účelom v cit. ustanovení uvedeným, hoci aj proti predmetu relatívne nespôsobilému (shluknutie pred četníckou kasárňou, v ktorej niet četníkov).

(Rozh. z 1. októbra 1932, Zm IV 184/32.)

Šesť osôb, medzi nimi obžalovaní A. B., L. K. a F. B., shluklo sa pred četníckou stanicou v P. tým cieľom, aby vymohli prepustenie svojho druha J. D., zadržaného četníckou hliadkou pre podozrenie z krádeže. Jeden z páchateľov rozbil vidlami okno v budove. Hore menovaní obžalovaní boli odvolacím súdom odsúdení pre prečin násilia proti orgánom úradu podľa § 4 odst. I. zák. čl. XL:1914.

Najvyšší súd zmätočnú sťažnosť obžalovaného F. B. jednak odmietol, jednak zamietol.

Z dôvodov:

Proti rozsudku vrchného súdu ohlásil obžalovaný F. B. zmätočnú sťažnosť na základe bodu 1 a) § 385 tr. p. preto, že nespáchal trestný čin, lebo: a) k pojmu shluknutia v smysle § 4 odst. I. zák. čl. XL:1914 je vraj potrebné stretnutie aspoň 7 osôb, obžalovaných však bolo menej; b) ku skutkovej podstate trestného činu základ obžaloby tvoriaceho je vraj potrebné násilím, alebo nebezpečným vyhrožovaním prekázať úradnému orgánu vo výkone jeho povolania, ktorý prvok trestného činu